

Tisková zpráva

Učitelé se s námi nebaví o knihách, říkají žáci

Praha 28. 1. 2020 – Až 65 % žáků uvádí, že jim učitelé nedoporučí knihy ani s nimi o nich ve třídě nemluví. Naopak rodiče svým dětem doma čtou. Vyplývá to z nejnovějšího dotazníkového šetření společnosti Scio, které proběhlo společně s testem čtenářské gramotnosti v rámci každoročního projektu Čtenář. Do testování se na podzim loňského roku zapojilo 7 455 žáků ze 168 základních a středních škol.

„Učitelé si často stěžují, že se rodiče svým potomkům málo věnují. Přitom 80 % dotazovaných dětí uvedlo, že jim rodiče (nebo sourozenci) v předškolním věku četli,“ říká garantka projektu Čtenář **Jindra Plamitzerová** ze společnosti Scio s tím, že předčítání má pozitivní vliv nejen na čtenářskou gramotnost dětí, ale rozvíjí obecně jejich schopnost přemýšlet a učit se. **„Tato zjištění se za posledních 5 let téměř nezměnila, a to jak v případě rodičů, tak i učitelů,“** dodává. Dokazují to i výsledky testu: žáci, kterým rodiče předčítali, se umístili v průměru téměř o jednu čtenářskou úroveň výše než ti, jimž nikdo nečetl.

Průzkum navíc vyvrací mýtus o tom, že dnešní mládež prakticky nečte tištěný text. Třetina žáků uvedla, že čte několikrát týdně, čtvrtina alespoň jedenkrát do týdne a dalších 20 % čte dokonce denně. Mezi ty, kteří čtou méně než 1× týdně, se zařadila přibližně čtvrtina dotázaných, celkově asi o 5 % žáků více než před pěti lety. Tito „nečtenáři“ ve výsledcích za svými spolužáky v testu čtenářské gramotnosti zaostávají, a to v průměru o více než půl úrovně.

Dotazník nově zkoumal vztah žáků k sociálním sítím. **„Až 45 % dotazovaných školáků si založilo profil na Facebooku mezi 10. a 12. rokem života. Přitom podle pravidel je to možné až od 13 let. To je alarmující,“** říká **Jindra Plamitzerová** a upozorňuje, že se děti v tomto věku mohou stát snadnou kořistí internetových predátorů. Jejich rodiče o používání Facebooku v 60 % případů vědí. Nejvíce volného času však žáci tráví u aplikace YouTube nebo na Instagramu (dvě třetiny z nich alespoň hodinu denně), sestupný trend má u mladé generace naopak sledování televize. Povzbudivým zjištěním je, že o aplikaci TikTok, která je pro děti extrémně přitažlivá a současně extrémně nebezpečná¹, se většina žáků vyjádřila, že ji sice znají, ale nepoužívají.

Test Čtenář organizuje společnost Scio pravidelně již od roku 2010. Zapojit se mohou žáci ve věku 7–17 let. Výsledky v testu zařazují žáky do jedné ze sedmi úrovní na mapě čtenářské gramotnosti (nečtenář až expert). V testu dosahují tradičně ve většině zapojených skupin lepších výsledků dívky. Jak letošní, tak loňské výsledky potvrzují i poslední zjištění mezinárodního šetření PISA², které přišlo se znepokojivou zprávou o propastných rozdílech ve čtenářské gramotnosti mezi českými učiteli, potažmo základními školami a gymnázii. Zatímco v případě gymnazistů si v testu Čtenář poradí s texty na dvou nejvyšších úrovních (specialista a expert) téměř polovina testovaných, v případě učitelů to zvládnou pouhá 2 %. Z výsledků testu Čtenář vyplývá, že **čtenářské dovednosti žáků 1. ročníků učitelů odpovídají 7. ročníku základní školy.**

Kontakt pro média

Eva Pešková, tisková mluvčí, epeskova@scio.cz, 602 270 433

Jindra Plamitzerová, garantka projektu Čtenář, jplamitzerova@scio.cz, 774 419 959

Eliška Hloupá Sovová, vedoucí projektů pro školy, esovova@scio.cz, 724 922 698

O společnosti Scio

Společnost Scio, kterou založil pedagog a vizionář Ondřej Šteffl, již 25 let přináší inovace do vzdělávání v České republice. Kromě známého testu Obecných studijních předpokladů vytváří Scio i další profesionální testy, které využívají desítky českých a slovenských vysokých škol při přijímacím řízení. Scio se zabývá vzdělávacími projekty pro školy, rodiče a děti. Je mj. partnerem platformy pro prevenci šikany [Nenech to být](#). Prostřednictvím portálu svetgramotnosti.cz Scio již 10 let pomáhá školám rozvíjet čtenářskou a matematickou gramotnost svých žáků. Společnost také provozuje vlastní síť tzv. [ScioŠkol](#); deset základních a jednu střední školu.

¹ zdroj: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/rizikove-jevny-spojene-s-online-komunikaci/socialni-site/1403-problem-zvany-tik-tok>

² zdroj: http://www.csicr.cz/html/2019/PISA_2018_Country_note/html5/index.html?&locale=CSY